

UBB TECHTRANSFER NEWSLETTER

FACULTATEA DE STUDII EUROPENE

NR. 10

CUPRINS

INTRO.....	3
MISIUNE.....	5
PROIECTE.....	8
NEWS.....	27

INTRO

Prezentul număr este unul mai special, pentru că și Facultatea la care se referă este de o factură mai deosebită. Facultatea de Studii Europene a Universității Babeș-Bolyai are un profil unic în țară. Iar în lume există alte facultăți, departamente și linii de studiu similare, însă doar la Universitatea Babeș-Bolyai funcționează, de mai bine de trei decenii, o Facultate dedicată în exclusivitate Studiilor Europene.

Într-o țară ieșită din marasmul politic, economic, social și cultural anterior anului 1990, imperativul racordării la valorile civilizaționale, la mentalitățile și know-how-ul european se pune cu maximă acuitate. În cei peste 30 de ani de când funcționează în mediul academic românesc, Facultatea de Studii Europene își exercită un discret, dar extrem de eficient și reușit program de „terraforming”- transformarea societății românești în direcția modernizării, creșterii standardului de viață și înscrierii în tiparele celei mai de succes formule civilizaționale create de umanitate până în prezent.

Acest număr al UBB TechTransfer Newsletter prezintă două din direcțiile de acțiune ale Facultății de Studii Europene. Prima: formarea unor promoții de specialiști care să-și poată oferi expertiza în instituții europene, în mecanismele de acțiune la nivel european, în cunoașterea și accesarea diferitelor surse de finanțare europene, în stăpânirea know-how-ului european și a modalităților de acțiune europeană- tot atâtea căi de a aduce prosperitatea și modernitatea într-o comunitate. Pentru un stat membru al Uniunii Europene, formarea unor cohorte relevante de asemenea specialiști cu înaltă calificare este mai mult decât necesară.

A doua dimensiune abordată de prezentul număr o reprezintă oferta de servicii: anume capacitatea Facultății de Studii Europene de a prelua și

livra proiecte la cheie cu rol transformativ- care modifică societatea de o manieră benefică, inserând-o în textura Uniunii Europene și contribuind la familiarizarea cu/ și învățarea mecanismelor și a modurilor de acțiune europene. De-a lungul anilor Facultatea și-a demonstrat capacitatea de a angaja asemenea proiecte sau de a oferi asistență calificată și eficientă pentru proiecte diferiților actori economici și sociali. Segmentul intitulat „Proiecte” din actualul newsletter oferă un eșantion reprezentativ al proiectelor antamate de FSE, spre edificarea celor interesați să recurgă la competențele specialiștilor de aici.

Succesul României în Uniunea Europeană este și succesul Facultății de Studii Europene a Universității Babeș-Bolyai de a forma promoții după promoții de specialiști care au contribuit decisiv la integrarea noastră europeană și, totodată, la implementarea unor proiecte transformative care să grăbească evoluția european a României.

Facultatea de Studii Europene este unul din cei mai discreți dar și importanți ingineri ai procesului de europenizare a României.

MISIUNE

Conf. univ. dr. Adrian Corpădean

Decan Facultatea de Studii Europene

Anul acesta, Facultatea de Studii Europene (FSE) împlinește 30 de ani de când a fost întemeiată cu sprijinul unui proiect Tempus, finanțat de Comisia Europeană, și al unui consorțiu de universități europene, cu scopul de a crea un pol academic de excelență menit a genera expertiza necesară gestionării procesului de integrare europeană a României și a regiunii. În prezent, FSE este o comunitate de 1500 de studenți și cadre didactice, singura facultate de profil din mediul academic european, cu un ciclu de studii complet – licență (inclusiv ID), master și școală doctorală.

Din perspectiva misiunii de predare, FSE a avut întotdeauna un curriculum interdisciplinar, creat în colaborare cu studenții, cu universitățile europene de referință și cu partenerii din mediul socio-economic. Acesta este conturat în jurul a două rute complementare- 1. integrarea europeană și 2. relațiile internaționale- însă unele programe de licență și master accentuează componenta economică a procesului de integrare, cea administrativ-juridică, cea comunicațională sau cea diplomatică. Limbile de predare sunt **româna, engleza și germana**, cărora li se adaugă **franceza**, la nivel masteral, unde Facultatea oferă două programe internaționale Erasmus Mundus, cu posibilitatea obținerii unor diplome multiple. Scopul actului educațional este de a forma nu doar specialiști în domeniile arondate FSE, ci și **cetățeni responsabili**, care vor promova, în activitatea lor profesională și socială, valorile democrației europene.

Cercetarea de excelență este o parte esențială a misiunii FSE și corespunde profilului multi- și interdisciplinar al celor două departamente (1. *Studii Europene și Guvernanță*, și 2. *Relații Internaționale și Studii Germane*) și al *Institutului de Relații Internaționale și Studii de Arie*, în

cadrul cărora activează cele 47 de cadre didactice titulare și numeroși colaboratori. Temele de cercetare care fac obiectul conferințelor științifice, publicațiilor și proiectelor cu finanțare includ: promovarea politicii de extindere a UE către Balcanii de Vest și noile state candidate (îndeosebi Republica Moldova și Ucraina), comunicarea de criză, populismul și naționalismul în Europa, studiile de arie (amintim aici îndeosebi activitatea *Institutului de Studii Africane*, găzduit de FSE), importanța geopolitică a Mării Negre, reforma instituțiilor europene, diplomația culturală (prin parteneriatul cu *Institutul de Diplomatie Culturală* din Atena), utilizarea sustenabilă a resurselor UE etc. Pentru diseminarea rezultatelor cercetării, FSE publică trei reviste științifice internaționale: **Studia Europaea** (Erih Plus), **Modelling the New Europe** (Scopus) și **Synergies Roumanie** (Erih Plus, în limba franceză).

În ceea ce privește implicarea în comunitate, FSE contribuie la conturarea agendei UE, prin proiectele derulate de colegi împreună cu DG Comunicare a Comisiei Europene, cu Parlamentul European, pentru mobilizarea electoratului tânăr, și cu instituțiile naționale și mediul diplomatic. Este notabilă contribuția echipei de la FSE la pregătirea, implementarea și evaluarea primei Președinții a României la Consiliul UE (2019), prin intermediul Club Europa, dar amintim și dezbaterile găzduite în compania unor personalități: șefi de stat și de guvern, comisari europeni, eurodeputați, ambasadori, decidenți la nivel național și local etc.

Contribuția FSE la modernizarea administrației românești s-a materializat în proiecte și colaborări cu ministerele de resort (FSE este unitate-suport pentru Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în pregătirea și implementarea cadrului de finanțare 2021-2027), cu agenții specializate (am detaliat, mai jos, un proiect major de formare a specialiștilor din administrația publică, derulat împreună cu ANFP) și cu unități administrativ-teritoriale (FSE a pregătit recent strategii de dezvoltare

MISIUNE

pentru Șimleul Silvaniei și Teiuș).

În mediul non-guvernamental, FSE organizează evenimente, implementează proiecte cu finanțare și acorduri de practică a studenților cu organizații prestigioase din sfera democrației și a drepturilor omului, precum PATRIR și Fundația Rațiu pentru Democrație. Totodată, acordurile de colaborare dintre FSE și Coaliția România Sustenabilă sau Asociația EduVit consolidează prezența noastră în dezbaterile pe teme relevante pentru misiunea pe care am asumat-o în societate.

Alături de rețeaua de peste 30 de parteneri din mediul instituțional, public și privat, și de cei aproximativ 50 de participanți activi la programul alumni FSE, organizăm stagii de practică monitorizate de prodecanul de resort, consultări pentru actualizarea curriculumului, dialoguri cu studenții și un program inovativ de mentorat, bazat pe strategia UBB.

PROIECTE

În cele ce urmează, am detaliat modul în care proiectele implementate de FSE în ultimii ani au contribuit la consolidarea relației noastre cu partenerii din societate și la transferul de informații și competențe către (dar și dinspre) aceștia.

1. Statele membre ale UE din Europa central-răsăriteană, îndeosebi România, au înregistrat până acum o participare redusă la scrutinul pentru Parlamentul European (PE). Prezența la vot, în cazul României, a fost de 27,67% în 2009, 32,44% în 2014 și 51,07% în 2019. Deși tendința este pozitivă, electoratul trebuie să conștientizeze nu doar importanța acordării legitimității delegației naționale în PE, ci și necesitatea de a se informa corect și transparent înainte de a lua decizia de a sprijini o anumită formațiune politică sau, după caz, un anumit candidat. În acest context, de o importanță deosebită pentru viitorul european al României și pentru cultivarea valorilor democratice, FSE implementează, alături de partenerii de la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării (FSPAC) și de Europe Direct Cluj, proiectul **EP-COMM-SUBV-NAT-E-2023-101159812, „Building an informed and engaged European electorate for voting in the 2024 European Elections - Romania, Hungary, Poland, Bulgaria”, EU-RO-UBB-EP2024** (manager de proiect: Teodor Ioan Hodor).

Finanțarea provine de la PE, iar scopul proiectului este de a mobiliza electoratul din România pentru alegerile europarlamentare din luna mai și de a oferi informații corecte și transparente privind importanța scrutinului

PROIECTE

și a PE. Perioada de desfășurare a activităților este ianuarie-iulie 2024, acestea incluzând, în cazul FSPAC, dezvoltarea și aplicarea unui instrument inovativ, Busola EU-vote, prin care se vor colecta opiniile tinerilor europeni din patru țări (România, Polonia, Ungaria, Bulgaria) cu privire la aspecte cheie ale democrației, în special în contextul alegerilor europene din 2024 și al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Europe Direct este responsabilă de două campanii de comunicare la nivel local, „Biroul mobil al PE pe străzile Clujului” și „PE la Zilele Clujului”, pentru mobilizarea cetățenilor în perioada premergătoare alegerilor europene.

Partenerii au o tradiție în ceea ce privește participarea la conturarea agendei europene, materializată în numeroase colaborări cu instituțiile UE, dintre care amintim contribuția FSE la mobilizarea electoratului tânăr în anul 2019, pentru aceleași alegeri europarlamentare, prin participarea la acțiunile organizate de DG Comunicare (Comisia Europeană), la Bruxelles, precum și la pregătirea primei Președinții române la Consiliul UE, prin intermediul Club Europa (2019). Toate aceste angajamente se conturează sub cupola misiunii noastre de a contribui la stabilirea agendei relevante a instituțiilor UE pentru România și regiune, având în minte priorități precum utilizarea eficientă a resurselor europene, promovarea democrației și a statului de drept, combaterea discriminării de orice fel și accelerarea politicii de extindere a UE, în contextul războiului de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei.

2. Începând cu anul 2021, FSE este membră a rețelei **CEEPUS PL-1604-03-2324, „Border and Regional Studies Network”** (coordonator din partea UBB: conf. **Adrian-Gabriel Corpădean**), a cărei activitate va acoperi intervalul octombrie 2022 - septembrie 2024. Rețeaua este formată din 17 universități situate în 10 țări din Europa central-răsăriteană și Balcani, care cultivă importanța studiilor de frontieră și a celor regionale. Outputurile de cercetare ale rețelei vizează subiecte precum migrația, societățile multietnice, revitalizarea identităților regionale, dinamizarea frontierelor și îmbunătățirea calitativă a guvernantei la nivel local și regional.

Încă de la întemeierea sa, acum 30 de ani, FSE a avut drept misiune promovarea integrării europene și a valorilor care stau la baza acesteia, în România și în regiune. Din acest motiv, parteneriatele cu statele vecine, fie cele membre ale UE, fie cele candidate, se dovedesc esențiale pentru identificarea și explorarea subiectelor de cercetare de excelență în domeniul relațiilor internaționale și studiilor europene. Or, rețeaua CEEPUS în care am fost incluși a fost creată în jurul acestei filosofii, anume de a cerceta subiecte care vizează îndeosebi democrațiile tinere din spațiul central-estic și de a soluționa probleme sociale și politice prin cooperarea transfrontalieră. Transferul de cunoștințe către societate, spre exemplu grație numeroaselor contacte cu ONG-uri din sfera democrației și a statului de drept, s-a realizat prin împărtășirea experienței de integrare europeană a țărilor participante și reliefarea provocărilor comune, a soluțiilor implementate cu succes și a reformelor reușite/eșuate, explicitate prin prisma specificului socio-cultural al spațiului răsăritean și balcanic.

3. Prin proiectul **Vișegrad Grant 22310070**, „**Ukrainian refugees in Central Europe and the Balkans - lessons learned and policy recommendations**” (coordonator din partea UBB: conf. **Adrian-Gabriel Corpădean**), derulat de FSE în intervalul iunie 2023 - mai 2024, avem în vedere conectarea unor specialiști din șapte state incluși în rețeaua CEEPUS amintită anterior, pentru realizarea unui studiu comparativ cu privire la situația refugiaților ucraineni, în contextul geopolitic conturat de invazia Ucrainei de către Federația Rusă.

După momentul 24 februarie 2022, România a stabilit un dialog politico-diplomatic constructiv cu Ucraina, care a prilejuit mobilizarea autorităților naționale și a societății civile în vederea gestionării fluxului de refugiați care au tranzitat și, în unele cazuri, au rămas pe teritoriul țării noastre. Situația fără precedent a antamat un dialog politic care a declanșat, în fapt, o revizitare a relațiilor româno-ucrainene, menită a avea consecințe favorabile pentru situația comunităților minoritare ale celor două țări vecine, dar și pentru poziția internațională a Ucrainei, care beneficiază de sprijinul României în toate organizațiile/instituțiile relevante la acest nivel, inter alia ONU, CIJ, CEDO, NATO și, ceea ce se dovedește foarte important, UE.

Faptul că România susține procesul de integrare europeană a Ucrainei este o dovadă de maturitate politică a autorităților române, care indică, deopotrivă, asumarea unui rol constructiv în regiune și deschide calea integrării pentru alte state din zonă, îndeosebi Republica Moldova. În acest context, proiectul nostru propune cercetări inovative implicând comunitatea de refugiați ucraineni aflați pe teritoriul mai multor state europene, cu o atenție aparte care se îndreaptă către situația umanitară,

dar și către drepturile acestora, e.g. la educație, servicii sanitare, acces pe piața muncii etc. Instrumentele de cercetare și rezultatele proiectului pun în valoare datele colectate prin investigații sociologice și interacțiuni cu decidenți, reprezentanți ai comunităților de ucraineni și ai societății civile din statele care au primit refugiați ucraineni. Importanța demersului pentru societate este majoră, deoarece prin activitățile sale vizăm conștientizarea, de către autorități și publicul larg, a necesității de a fi incluzivi și de a facilita integrarea refugiaților ucraineni în societatea care i-a primit, de a cunoaște bogăția cultural-lingvistică a acestui grup, apartenența sa la istoria Europei și importanța unei Ucraine libere pentru întreaga regiune.

4. Cadrul de finanțare Erasmus, acum Erasmus+, al Comisiei Europene, include programul Jean Monnet, a cărui menire este de a promova predarea și cercetarea avansate în domeniul integrării europene, dar și de a introduce subiecte relevante în curriculumul unor linii de studiu care nu interacționează direct cu subiecte legate de activitatea UE. Promovarea beneficiilor integrării europene, dar și abordarea critică din care poate izvorî îmbunătățirea funcționării UE, fac obiectul mai multor linii de finanțare incluse sub cupola acestui program, numit după unul din părinții fondatori ai Comunităților Europene. FSE a beneficiat, de-a lungul timpului, de numeroase proiecte Jean Monnet, prin care au fost finanțate conferințe internaționale pe teme precum dezintegrarea și integrarea europeană în spațiul central-estic, dar și catedre de specialitate.

PROIECTE

În vara anului 2022, echipa noastră a câștigat unul din cele doar două Centre de Excelență Jean Monnet finanțate cu prilejul respectivului apel în țara noastră. Proiectul **101085517, „Enhancing EU’s role in consolidating local democratic resilience in Moldova and Serbia” (DREMS) (manager de proiect: conf. Adrian-Gabriel Corpădean)**, are ca perioadă de implementare intervalul decembrie 2022 - noiembrie 2025 și cuprinde activități complexe, cu participarea decidenților și a societății civile, menite să ofere soluții concrete pentru a se înregistra progrese ale dosarelor de integrare ale Republicii Moldova și Serbiei, două state candidate la UE aflate la granițele României.

Conferințele internaționale, activitățile de diseminare a informațiilor despre integrarea europeană, pachetul de dezvoltare curriculară și celelalte activități propuse de echipa de implementare au drept numitor comun reziliența democratică, un subiect de maximă importanță pentru statele candidate la UE, care se confruntă cu amenințarea naționalist-populistă și cu ambițiile geopolitice ale Federației Ruse. Un set de cursuri deschise dedicate comunității studențești a UBB a fost dezvoltat și este în curs de pilotare prin proiect, în vederea promovării valorilor democrației occidentale, a capacității de identifica derapajele antidemocratice și de a concepe scenarii privind viitorul integrării europene. Alături de partenerii academici și din societatea civilă din Republica Moldova și Serbia, echipa de proiect derulează cercetări in situ, colectează informații prin interviuri și focus group-uri și susține promovarea rezilienței democratice prin burse acordate unor tineri cu activitate relevantă în comunitățile celor două state.

Abordarea comparativă scoate la iveală particularități politice și sociale ale Republicii Moldova și Serbiei, care trebuie înțelese corespunzător

PROIECTE

pentru a se ajunge la un progres în procesul de negociere cu UE, subliniind totodată potențialul celor două state de a contribui la viitorul democratic al regiunii. Dacă FSE a cultivat de mulți ani relații importante cu partenerii din Republica Moldova și a implementat proiecte cu mediul academic din acest stat, Serbia este un teren oarecum nou explorat pentru comunitatea noastră academică, esențial pentru misiunea asumată de FSE în cercetarea dosarelor de integrare ale statelor din Balcanii de Vest. O serie de contacte cu reprezentanțele diplomatice ale celor două țări vecine s-au materializat în prezența ambasadurilor acestora la activități ale proiectului, iar Președinta Republicii Moldova, Excelența Sa Maia Sandu, a fost invitată la FSE în decembrie 2022, pentru a i se decerna premiul „România Europeană”.

5. Tot în sfera proiectelor de cercetare, echipa de la FSE a implementat cu succes proiectul **PN-III-P4-ID-PCE-2020-0608, „Transference of EU Integration Model from East-Central Europe to the Western Balkans” (TEAM-WB) (investigator principal: conf. Adrian-Gabriel Corpădean)**, în perioada ianuarie 2021 - ianuarie 2024. Încadrat în categoria proiectelor de cercetare exploratorie, acesta a propus un set de activități complexe, multe derulate în statele candidate din Balcanii de Vest (patru state au fost selectate: Albania, Macedonia de Nord, Muntenegru și Serbia). Succes demersului nostru a depins de crearea unei rețele de contacte cu trei grupuri complementare: colegi universitari, reprezentanți ai societății civile și decidenți.

Investigațiile au vizat nu doar progresul dosarelor de preaderare ale celor patru state, ci și maniera în care Comisia Europeană, prin DG Near, abor-

dează parcursul european al acestora, în contextul tranziției lor către democrație, al reformelor socio-economice majore și, după februarie 2022, al războiului inițiat de Federația Rusă împotriva Ucrainei. În cadrul celor peste 50 de outputuri de cercetare, e.g. intervenții la conferințe internaționale, articole indexate în baze de date relevante pentru domeniul RISE, un volum publicat la o editură internațională etc., echipa noastră a promovat schimbul de bune practici între statele membre UE din zonă (îndeosebi România și Polonia) și cele din Balcanii de Vest, în vederea accelerării procesului de negociere cu UE al acestora din urmă. Numeroase subiecte de interes pentru societate și mediul decizional al celor patru state au fost dezbătute cu sprijinul unor experți care au gestionat capitolele de integrare ale țărilor care au aderat la UE în 2004 și 2007, precum reforma justiției, funcționarea organismelor anticorupție, conturarea politicii regionale, utilizarea resurselor de preaderare, dezvoltarea societății civile etc.

Rezultatele au fost sintetizate sub forma unui model prin care se poate realiza un transfer eficient de competențe în materie de integrare dinspre statele central-estice, care au cunoscut un parcurs sinuos al procesului, către cele din Balcanii de Vest și, ulterior, către noile state candidate, precum Republica Moldova și Ucraina, cu implicarea mediului decizional, a societății civile și a universităților. Proiectul a inclus numeroase interacțiuni cu ONG-uri din statele vizate, prin care s-a urmărit consolidarea capacității acestora de a juca un rol activ în promovarea integrării europene, cu intervenții concrete în conținutul celor mai complexe capitole ale acquis-ului. Ca spin-off, proiectul ne-a permis să concepem o nouă aplicație PCE, care să extindă modelul dezvoltat și să-l focalizeze asupra creșterii capacității administrative, ca premisă a eficientizării negocierilor cu UE, în cazul Republicii Moldova și al Ucrainei.

6. Studiile doctorale reprezintă o componentă esențială a educației oferite de UBB, iar la FSE, acestea se derulează în cadrul școlii doctorale de Relații Internaționale și Studii Europene, de altfel, domeniul nostru de cercetare principal. Biroului de proiecte al FSE i-a fost încredințată, de către Rectorat, implementarea proiectului doctoral și postdoctoral **POCU/993/6/13/153310, „Dezvoltarea competențelor de cercetare avansată și aplicată în logica STEAM + Health” (manager de proiect: conf. Adrian-Gabriel Corpădean)**, ale cărui activități s-au derulat în perioada iunie 2022 - noiembrie 2023.

Fiind ultimul proiect de acest tip din exercițiul financiar anterior, constrângerile temporale și procedurale și-au făcut simțită prezența, însă ne bucurăm că am putut contribui la palmaresul UBB în materie de proiecte de burse doctorale și de cercetare postdoctorală, datorită cărora unii dintre noi am putut, la rândul nostru, să parcurgem cu succes acest ciclu de studii. Proiectul, condus de UBB, s-a conturat în jurul unei rețele naționale, ce a inclus Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca, Academia Română și, ca partener privat, NTT Data.

Cu 116 doctoranzi și cercetători doctorali în grupul țintă, proiectul a acoperit aproape toate domeniile științifice ale universităților din consorțiul de implementare – UBB a participat prin intermediul a 25 de școli doctorale eligibile – și a cultivat avantajele interdisciplinarității prin activitățile de formare, practică aplicată la un posibil loc de muncă, conferințe și publicații științifice. Sprijinul de care au beneficiat doctoranzii și cercetătorii postdoctorali (mentorat de specialitate, formarea unor competențe transversale, burse, taxe de publicare și de participare la conferințe, premii etc.) a facilitat realizarea unor outputuri notabile.

PROIECTE

Ca urmare a implementării proiectului, într-o rețea internațională de 82 instituții, au fost finalizate cu succes 28 de stagii de cercetare postdoctorală și s-au susținut 47 de teze de doctorat. Transferul rezultatelor cercetărilor efectuate de grupul țintă către partenerii proiectului (universități, institute de cercetare, firme și ONG-uri de prestigiu) s-a realizat atât cu prilejul stagiilor de cercetare aplicativă, cât și la numeroasele evenimente și conferințe găzduite sub auspiciile proiectului, din care au rezultat exemple de bune practici și inputuri pentru noile proiecte de acest tip, care vor fi lansate în cadrul de finanțare 2021-2027.

7. Proiectul descris anterior a fost construit pe o tradiție a UBB în implementarea granturilor doctorale și postdoctorale. Proiectul **POCU/380/6/13/124146, „Cercetare doctorală și postdoctorală de calitate, inovativă și relevantă pentru piața muncii”**, al cărui beneficiar a fost Universitatea noastră, s-a derulat în intervalul mai 2019 - mai 2022 și a fost condus de colegul **Teodor Ioan Hodor**, echipa de management și implementare desfășurându-și activitatea în cadrul FSE începând din iunie 2021.

Având un grup țintă format din 70 de doctoranzi și 40 de cercetători postdoctorali afiliați școlilor doctorale din sfera socio-umană (Paradigma Europeană/Relații Internaționale și Studii Europene; Drept; Teatru și Film; Istorie. Civilizație. Cultură; Studii de Populație și Istoria Minorităților; Relații Internaționale și Studii de Securitate), proiectul a propus activități

PROIECTE

în sfera cercetării aplicative cu o pronunțată componentă antreprenorială, în care partea practică s-a desfășurat la organizații publice și private din țară și străinătate.

Proiectul a avut drept scop creșterea angajabilității doctoranzilor și cercetătorilor postdoctorali, prin organizarea și derularea unor programe antreprenoriale personalizate, furnizarea de servicii de consiliere și orientare profesională și formarea de competențe transversale în corelație cu necesitățile pieței muncii, dar și prin sprijinul acordat pentru valorificarea rezultatelor cercetării (stagii, conferințe, publicații). Au fost derulate și acțiuni pe teme de inovare socială, precum: accesibilizarea conținutului pentru persoane cu dizabilități/deficiențe de vedere, informarea/sensibilizarea grupului țintă cu privire la economia socială, responsabilitatea socială și ocuparea incluzivă, promovarea, respectarea și garantarea drepturilor persoanelor cu dizabilități. Partenerii de implementare au fost Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Cluj și Uniunea Sindicală Teritorială Cartel Alfa – Filiala Cluj.

8. Practica de specialitate reprezintă o componentă esențială a pregătirii academice, la toate nivelele de studii. Convergența dintre educația terțiară și viața activă a fost sprijinită, încă de la momentul aderării României la UE, prin proiecte cu finanțare nerambursabilă, iar FSE a reușit să pună în aplicare trei astfel de inițiative până în prezent, a patra fiind în evaluare. În intervalul august 2020 - iulie 2022, FSE a implementat proiectul de practică **POCU/626/6/13/132253, „Calitate și interdiscipli-**

naritate în practica studenților Universității Babeș-Bolyai în management cultural” (CIP) (manager de proiect: conf. Adrian-Gabriel Corpădean), alături de Facultatea de Teatru și Film, și Facultatea de Teologie Ortodoxă.

Interdisciplinaritatea s-a dovedit, și de data aceasta, punctul forte al activităților propuse unui grup țintă de 324 de studenți la nivel licență și master, care au efectuat o practică de calitate într-o rețea de 18 instituții gazdă, din mediile public, privat și ONG, în funcție de specificul studiilor efectuate. Competențele ce țin de integrarea studenților pe piața muncii au fost dezvoltate printr-un program de consiliere și orientare profesională, dar și prin sesiuni transversale de antreprenoriat și de sensibilizare la subiecte de interes de pe agenda socio-economică a UE.

O serie de evenimente ne-au permis să interacționăm simultan cu potențialii angajatori ai studenților noștri și cu grupul țintă, ceea ce s-a dovedit util atât pentru consolidarea unei rețele de practică relevante, cât și în materie de dezvoltare curriculară, unde disciplinele cu caracter aplicativ au fost revigorate pe baza feedback-ului primit de la partenerii proiectului. Târgurile de practică și platforma on-line create cu acest prilej sunt elemente de sustenabilitate care favorizează profesionalizarea practicii studenților și extinderea rețelei de colaboratori, servind totodată drept inputuri pentru noile aplicații prilejuite de Programul Educație și Ocupare.

9. Proiectul de practică derulat anterior de FSE, intitulat **POSDRU/161/2.1/G/142320, „Claudiopolis – orașul tinerilor. Program de practică pentru elevi și studenți în domeniul științelor socio-umane”** (mai 2014 - noiembrie 2015, **manager de proiect: conf. Adrian-Gabriel Corpădean**), ne-a permis să dezvoltăm o metodologie de practică inovativă și o rețea de parteneri din mediile public și privat care să găzduiască practica a 450 studenți de la Facultatea de Istorie și Filosofie, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, și FSE.

Pe lângă activitățile obișnuite ale acestor proiecte (consiliere și orientare profesională, stagii de practică monitorizate și evaluate de echipe de experți mixte), am realizat o conexiune cu un liceu clujean, Colegiul Național „George Coșbuc”, unde am implementat o firmă de exercițiu tocmai în domeniul scrierii de proiecte – o noutate pentru grupul țintă format din 40 de elevi, care au fost încurajați să utilizeze tehnici creative pentru a răspunde unor probleme socio-economice din comunitate prin intermediul acestei structuri. Alături de partenerii privați și de instituțiile publice incluse în proiect, am realizat schimburi de bune practici, evenimente de tip open-space și propuneri de dezvoltare curriculară, astfel încât stagiile de practică să devină un element esențial în convergența dintre sistemul educațional terțiar și piața muncii.

10. În proiectul cu titlul **„Transparentă și competență în sectorul public”, cod MySMIS2014+140086, SIPOCA 870**, implementat în perioada

decembrie 2020 - decembrie 2023, UBB, prin FSE (care a asigurat managementul proiectului la nivelul partenerului, sub coordonarea lui **Teodor Ioan Hodor**) și Centrul de Formare Continuă, Învățământ la Distanță și cu Frecvență Redusă, a fost responsabilă de formarea a 7300 de funcționari publici din toată țara (în domeniul resurselor umane și al digitalizării).

Serviciile de formare în sistem e-learning au cuprins activități și metode specifice de instruire în cele două domenii pentru personalul autorităților publice la nivel central și local, cu preponderență din compartimentele de resurse umane și de conducere. Proiectul a avut ca obiectiv dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare moderne de management al resurselor umane pentru asigurarea transparenței, coerenței și competenței în sectorul public. Totodată, prin proiect a fost pilotat **concursul național**, un proces inovativ de recrutare în administrația publică centrală pentru debutanți, care va avea la bază principiile competiției, transparenței, egalității de șanse și nediscriminării.

11. Profilul liniei de finanțare ROSE (Romania Secondary Education Project), deschisă de Guvernul României în baza unui împrumut contractat de la Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare, a fost de interes pentru obiectivele strategice ale FSE. Din acest motiv, am conceput două aplicații, ambele câștigătoare, pentru a veni în sprijinul studenților noștri care se confruntă cu dificultăți de adaptare la exigențele sistemului universitar și, respectiv, al elevilor de liceu proveniți din mediile mai defa-

PROIECTE

vorizate, care trebuie să facă o opțiune informată privind continuarea studiilor. Primul proiect ROSE al Facultății noastre a fost **104/SGU/NC/Runda II, „Continuă studiile, integrează-te! Program Remedial organizat la Studii Europene” (PROSE) (manager de proiect: conf. Adrian-Gabriel Corpădean)**, care s-a derulat în perioada septembrie 2019 - august 2021.

Ideea de a pune în aplicare un program remedial stă la baza unei educații incluzive, deoarece tot mai mulți studenți au nevoie de sprijin pentru a se integra în educația terțiară, evitându-se astfel abandonul, o problemă majoră a sistemului. Dificultățile cu care se confruntă studenții de anul I sunt deopotrivă curriculare, din cauza diferențelor de conținut și de metode de predare între universitate și liceu, și psihologice, acestea din urmă fiind amplificate de pandemia de Covid-19. Conștientizând aceste provocări, am apelat prin proiectul nostru la ajutorul consilierilor de orientare specializați în educația terțiară, precum și la o rețea de parteneri din mediul public, de afaceri și non-guvernamental, care au interacționat cu grupul țintă și au contribuit la soluționarea problemelor întâmpinate de studenți în primul an de studii. Prin atelierele și stagiile de practică organizate de partenerii din comunitate, cei 120 de studenți din grupul țintă au conștientizat importanța studiilor universitare de calitate pentru accesarea unor rute de carieră lucrative, dar și sinergia dintre cunoștințele și competențele propuse de programele FSE și exigențele unor cariere de succes.

12. Cel de-al doilea proiect ROSE accesat de echipa noastră este **116/SGU/PV/II, „Rămâi în EDucație! Reușește și Orientează-te către Studiile Europene!” (RED ROSE) (manager de proiect: conf. Adrian-Gabriel Corpădean)**. Acesta are drept scop organizarea unor școli de vară la FSE pentru elevii de liceu și a început în mai 2019, fiind prelungit astfel încât să acopere inclusiv vara anului 2024.

Până în prezent, 244 de elevi de liceu din regiune au beneficiat de o experiență inedită la FSE, care le-a permis să cunoască elemente de bază privind curriculumul nostru, maniera de predare și temele de cercetare prin care ne implicăm în comunitate. Conform cutumei, grupul țintă a fost asistat de specialiști în consiliere școlară, dar și de tutori care i-au familiarizat cu mediul antreprenorial și al proiectelor europene, pentru o mai bună înțelegere a oportunităților profesionale.

Proiectul a fost conturat pe baza expertizei unor stakeholderi din mediul privat, îndeosebi din sectorul de consultanță în accesarea fondurilor europene, deoarece am considerat că aceștia pot să le ofere participanților exemple de succes, la îndemâna lor, în ceea ce privește rutele de carieră într-un domeniu căutat, dar adesea insuficient înțeles. În contrapondere, FSE a transferat către stakeholderi informații privind așteptărilor tinerilor de la sectorul lor de activitate, profilul profesional al studenților și domeniile de interes ale acestora circumscrise în sfera proiectelor cu finanțare.

13. Internaționalizarea reprezintă unul din vectorii de creștere ai FSE, o facultate care este parte a unei rețele Erasmus compuse din mai mult de 100 de universități. Din programul Erasmus fac parte mai multe linii de finanțare de interes pentru noi, dintre care merită menționate masteratele internaționale Erasmus Mundus. FSE a dobândit o experiență considerabilă datorită celor două programe masterale incluse în această linie de dezvoltare curriculară și de internaționalizare a studiilor. Primul dintre acestea este **MITRA (numele inițial complet fiind „Intercultural Mediation: Identities, Mobilities, and Conflicts”)** (coordonator din partea UBB: **prof. Sergiu Mișcoiu**), aflat deja la a doua ediție (2012-2024), a cărei temă centrală o reprezintă migrația transnațională.

FSE a inclus în acest program internațional, gestionat de un consorțiu de opt universități, masteratul francofon *Études politiques européennes comparées*.

14. Celălalt program Erasmus Mundus implică masteratul anglofon **Cultural Diplomacy and International Relations** și se intitulează **DYCLAM+ (2018-2024)**, sau **„Dynamics of Cultural Landscapes Heritage Memory and conflictualities”** (coordonator din partea UBB: **conf. Adrian-Gabriel Corpădean**), iar rețeaua de parteneri principali include patru universități europene. Aceste programe presupun mai mult decât bine-cunoscutele mobilități Erasmus (foarte apreciate, de altfel), deoarece studenții pot opta pentru diferite parcursuri academice, îmbinate cu stagii

practice, iar acestea le pot aduce diplome multiple din consorțiile de universități amintite. Contribuția celor două proiecte la deschiderea internațională a FSE este majoră, iar impactul dezvoltării curriculare prilejuate de ele asupra conturării dimensiunii internaționale a carierelor absolvenților noștri a fost pe măsură.

15. Am păstrat pentru final cele două proiecte ale FSE pe care le considerăm a se situa la cel mai înalt nivel științific, anume proiectele doctorale Marie Skłodowska-Curie: **VORTEX („Coping with Varieties of Radicalisation into Terrorism and Extremism”, 2023-2026)** și **GEM DIAMOND („Globalisation, Europe & Multilateralism”, 2022-2025)** (coordonator din partea UBB: prof. Sergiu Mișcoiu).

Implementate în cadrul unor rețele academice de prestigiu, ele cultivă importanța cotutellelor și a doctoratelor europene, în vederea promovării cercetărilor de excelență și recrutării unor tineri cercetători cu perspective internaționale proeminente. Complexitatea activităților este dată de sinergia dintre outputurile de cercetare, networking-ul internațional și transferul rezultatelor cercetării către societate, ceea ce, pentru școala noastră doctorală de Relații Internaționale și Studii Europene s-a dovedit un nou prilej de deschidere către parteneri științifici cu un profil similar.

PROIECTE

practice, iar acestea le pot aduce diplome multiple din consorțiile de universități amintite. Contribuția celor două proiecte la deschiderea internațională a FSE este majoră, iar impactul dezvoltării curriculare prilejuite de ele asupra conturării dimensiunii internaționale a carierelor absolvenților noștri a fost pe măsură.

NEWS

UBB VA REALIZA PLANUL DE AMENAJAREA TERITORIULUI PENTRU JUDEȚUL ARGEȘ

Universitatea Babeș-Bolyai a câștigat licitația pentru realizarea Planului de Amenajare Teritorială (PAT) a județului Argeș. Valoarea contractului este de 1,25 milioane de lei, la care se adaugă TVA. Banii provin din fonduri europene nerambursabile și vor fi alocați prin PNRR. Planul are un caracter strategic și va exprima spațial întregul program de dezvoltare instituțională, economică, socială și culturală a județului, permițând coordonarea acestor elemente în sensul unei evoluții ascendente dar și echilibrate a acestora.

Editare & graphic design:
Horațiu Damian (UBB TechTransfer)

Coperta:
Horațiu Damian (UBB TechTransfer), cu ajutorul Midjourney